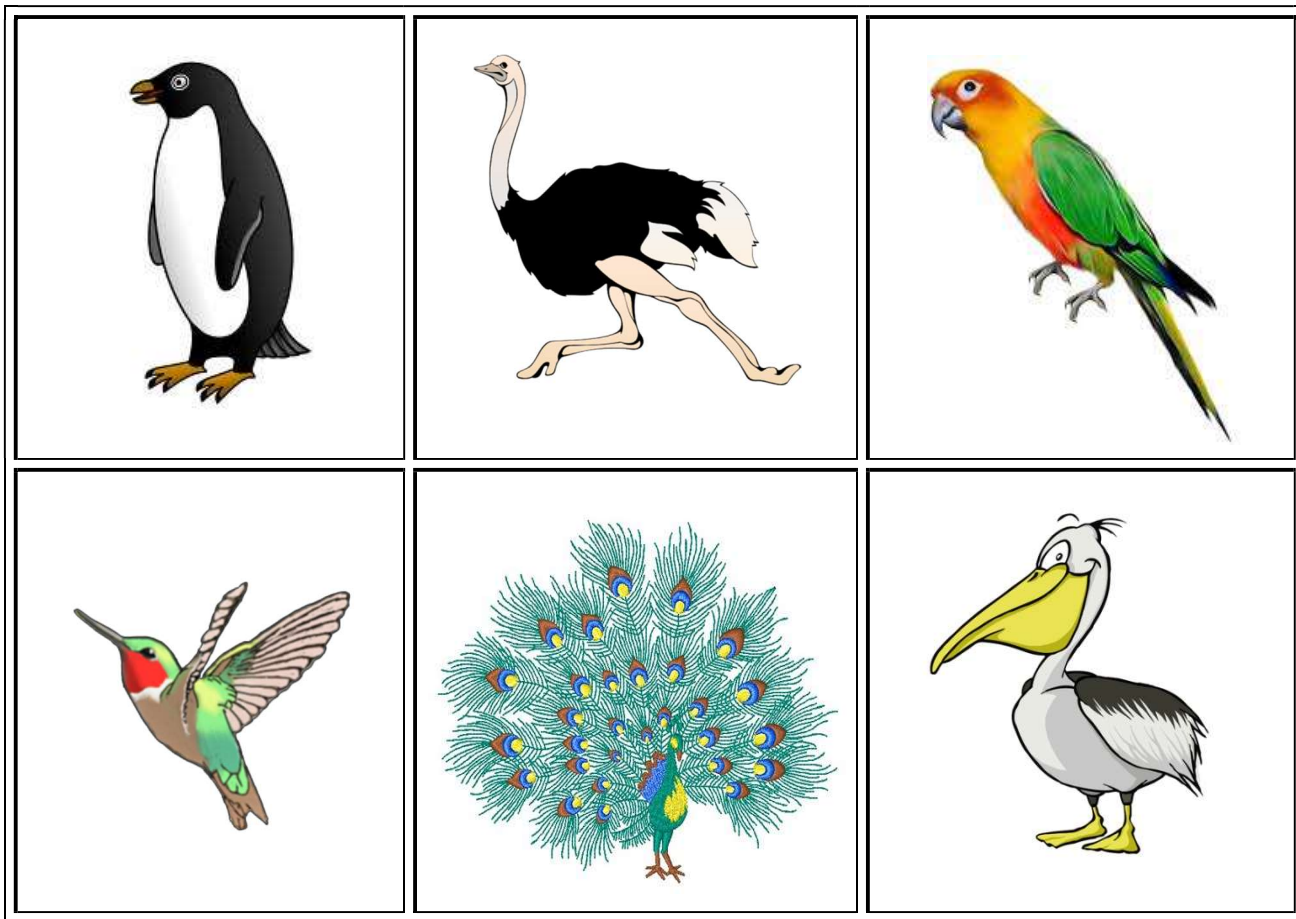

TEMA: KITŲ ŠALIŲ PAUKŠČIAI

IKIMOKYKLINIS AMŽIUS

1. Žodynas

Pavadinimai: pingvinas, strutis, papūga, kolibris, povas, pelikanas.

1.1 Apibūdinimas

Daiktavardžiais

- ❖ Išvardinkite šių paukščių kūno dalis.
- ❖ Žiūrėdami į paveikslėlius pasakykite, kuo panašūs šie paukščiai (visi turi snapus, kojas, akis, uodegas, pilvą, nugarą).
- ❖ Kur gyvena pingvinas, strutis, papūga, kolibris, povas, pelikanas?

Pingvinai – Antarktidoje, o Lietuvoje – Jūrų muziejuje. Stručiai – Pietų Afrikoje, auginami ir Lietuvoje.

Papūgos – daugelyje šiltųjų kraštų (Australijoje, Indonezijoje, Naujojoje Gvinėjoje ir kitur). Lietuvoje taip pat auginamos.

Kolibris – Amerikos žemyne.

Povai paplitę visame pasaulyje, išskyrus šaltus kraštus.

Pelikanas – šiltuose kraštuose (Juodosios jūros, Kaspijos jūros pakrantėse, Vakarų Sibiro ežeruose, Pietų Afrikoje, Pietų Azijoje), o atklydę į Lietuvą įsikuria gandrų lizduose.

❖ Kuo minta šie paukščiai?

Pingvinai – žuvimis, kalmarais, vėžiagyviais.

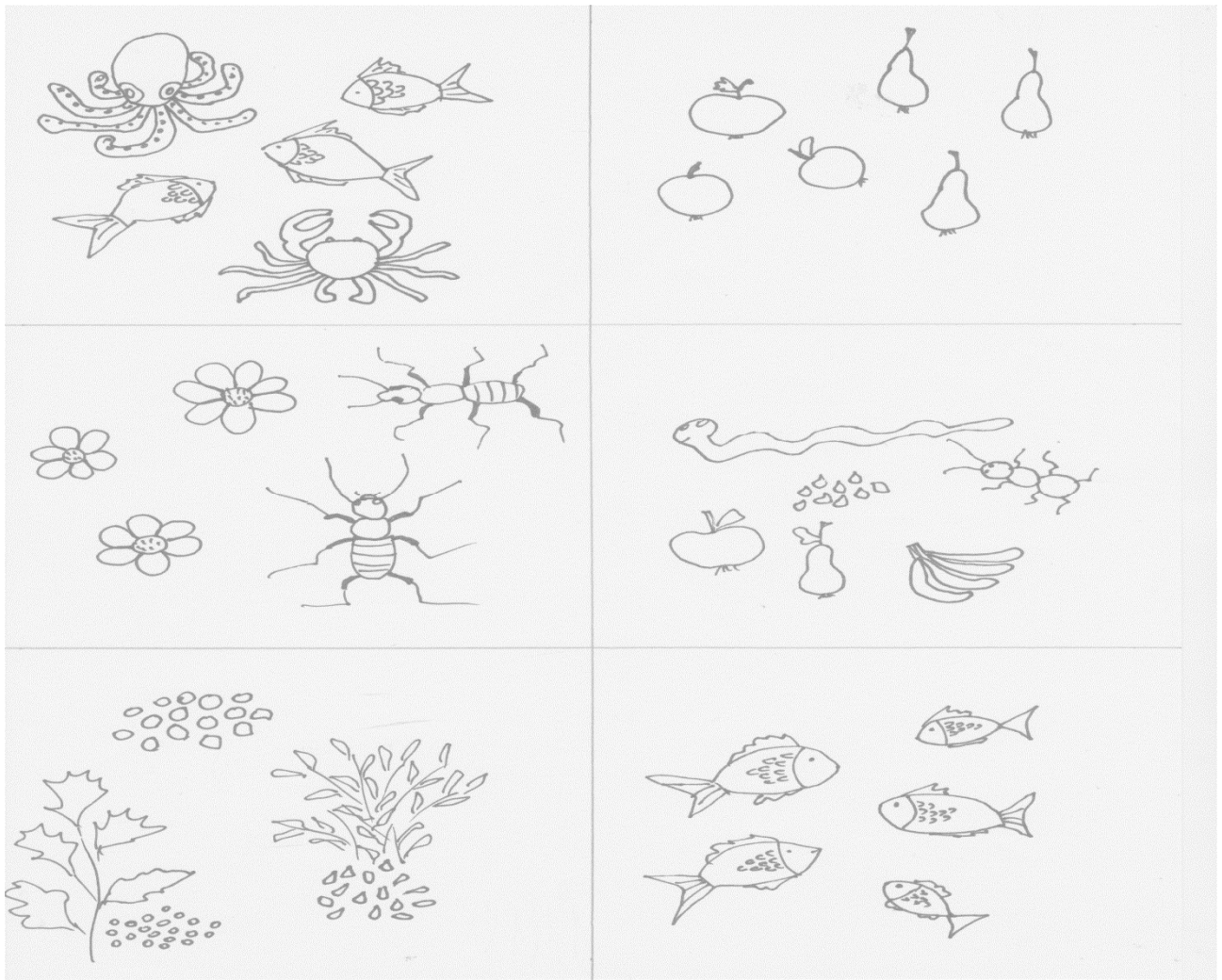
Stručiai – įvairiais augalais ir jų sėklomis.

Papūgos – daržovėmis, vaisiais.

Kolibris – gėlių nektaru, medžių sula, vabzdžiais.

Povai – vaisiais, grūdais, kirmėlėmis, vabzdžiais.

Pelikanai – žuvimis.

❖ Kuriuos iš šių paukščių žmonės augina namuose?

Strutį, papūgą, povą.

- ❖ Kurie iš šių paukščių gyvena zoologijos sode?

Papūga, povas, pelikanas, strutis, pingvinas.

- ❖ Žiūrėdami į paveikslėlius pasakykite, kuo panašūs šie paukščiai?

Visi turi snapus, kojas, akis, uodegas, pilvą, nugarą.

Būdvardžiais

- ❖ Sugalvokite žodžių, apibūdinančių paukščius (margas, raibas, ilgos kojos, trumpos kojos, ilgas kaklas, didelis snapas).

- ❖ Žiūrėdami į paveikslėlius pasakykite, kuo skiriasi šie paukščiai? (vieni dideli, kiti maži, vienu snapai ilgi, kitų-riesti)

- ❖ Sugrupuokite paukščius pagal jiems tinkančius apibūdinimus (mažiausias, didžiausias, ilgakojis, greitakojis, ilgakaklis, ilgasnapis, aštriasnapis, smailiasnapis, ilgauodegis, margaspalvis, margaplunksnis, raibaplunksnis, juodasparnis)

Veiksmažodžiais

- ❖ Ką veikia pelikanas ant lieptelio? (stovi, stebi, žvalgosi)
- ❖ Ką veikia pingvinai prie jūros? (vaikštinėja)
- ❖ Ką veikia papūgėlės ant šakos? (tupi, kedena plunksnas)
- ❖ Ką ketina daryti kolibris nutūpęs ant gėlės žiedo? (siurbti nektarą)

(Į klausimus padės atsakyti žemiau esantys paveikslėliai)

Prieveiksmiais

- ❖ Kaip vaikšto pingvinas? (lėtai)
- ❖ Kaip bėgioja strutis? (greitai)
- ❖ Kaip išplečia povas uodegą? (plačiai)
- ❖ Kaip čiulba papūga? (garsiai)
- ❖ Kaip sparneliais plasnėja kolibris? (dažnai, greitai, stipriai)

Tautosakoje

Velkasi, kaip povo uodega

Puikus, kaip povo plunksnelė

Pasipūtusi, kaip papūga

Kiša galvą į smėlį, kaip strutis.

2.Sakinių sudarymas

- ❖ Neišplėstinių sakinių sudarymas pagal žemiau pateiktus paveikslėlius.
- ❖ Išplėstinių sakinių sudarymas pagal žemiau pateiktus paveikslėlius.

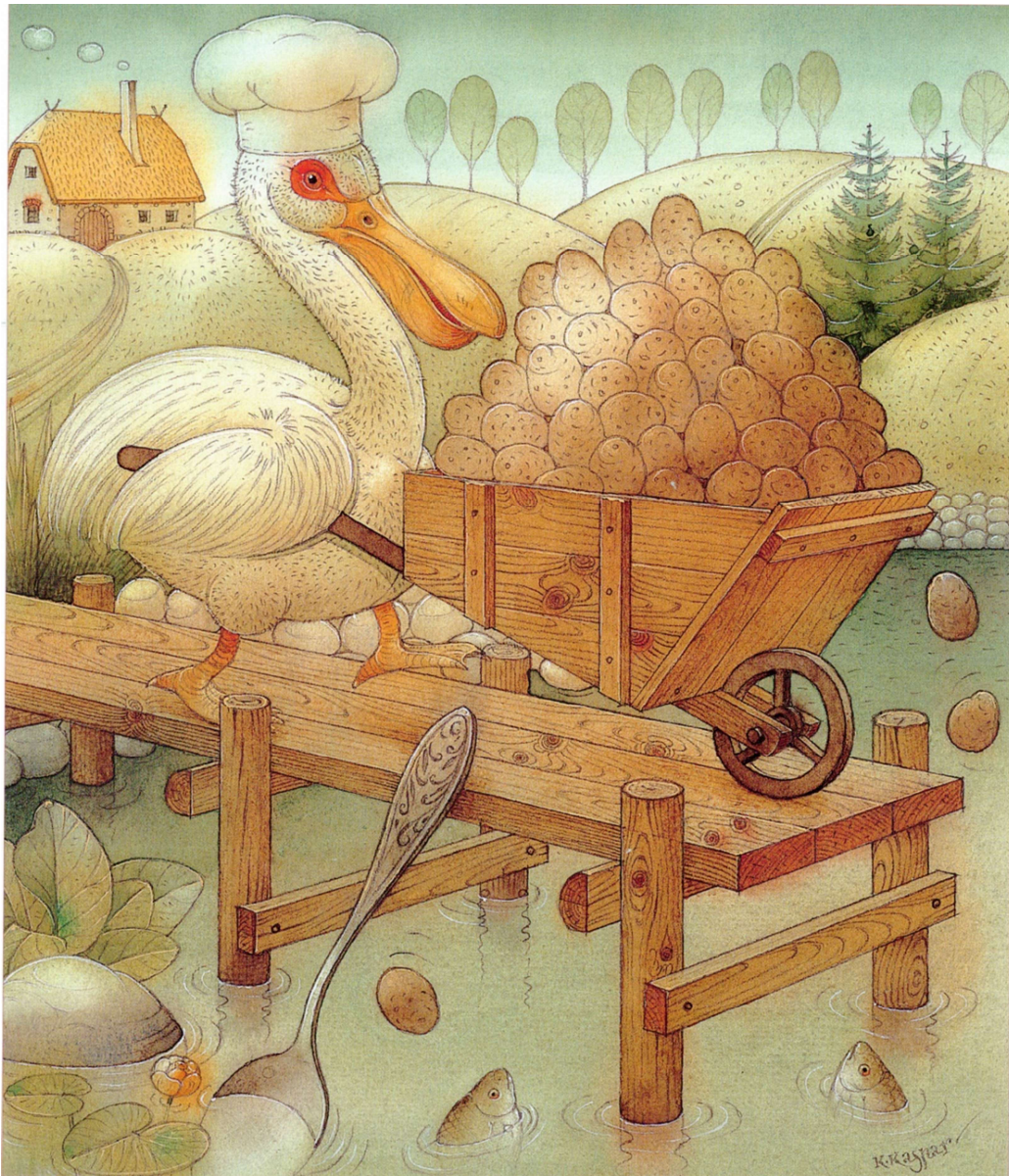

3. Rišlioji kalba

❖ Pasakojimas pagal paveikslėlį

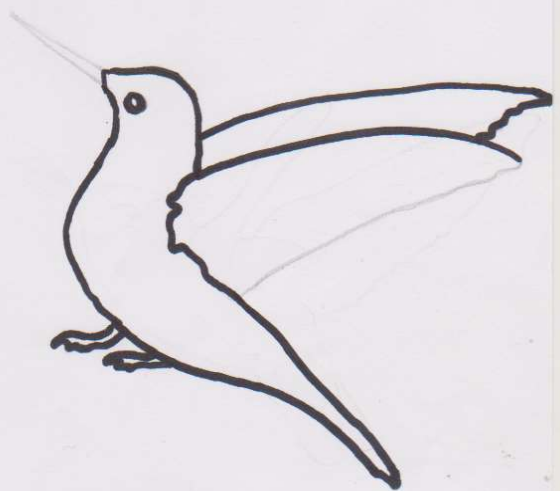
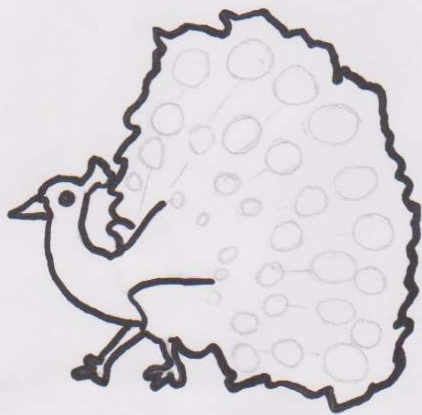
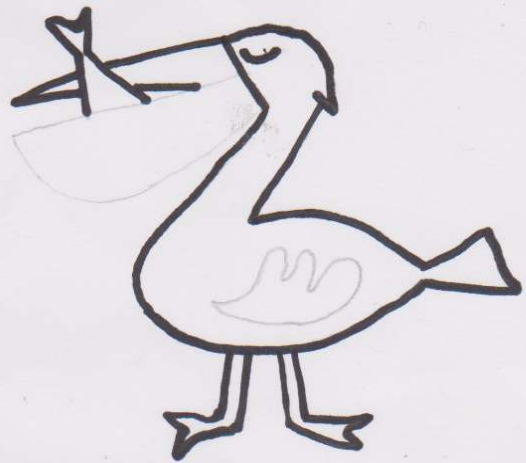

Pasakojimas pagal planą

- ❖ Kokie paukščiai gyvena kituose kraštuose?
- ❖ Kaip jie atrodo? (dydis, kūno dalys, spalvos)
- ❖ Kur gyvena?
- ❖ Kuo minta?
- ❖ Koks balsas?

Užduotis vizualinei-motorinei koordinacijai tikslinti ir lavinti:

- ❖ pabaigti piešti paukščius ir juos nuspalvinti;
- ❖ pažinti paukščius pagal siluetą;

Pasakojimas pagal duotą pradžią

Į mišką atėjo vasara. Kvepėjo gėlės. Ant šakų linksmai straksėjo paukščiukai. Tik staiga plast plast atskrido puošni papūga ir nutūpė ant šakos. Paukščiukai sužiuro...

Pasakojimas pagal atraminius žodžius

- ❖ Pelikanas, eiti, žvejoti, virti, žuvienė.

Atpasakojimas

- ❖ Tekstai atpasakojimui „Pelikanas“, „Pingvinai“

PELIKANAS

Netoli mažo apvalaus ežeriuko gyveno pelikanas. Jis kasdien eidavo į ežeriuką žvejoti. Vakare, grįžęs namo, virdavo dideliame puode sriubą – žuvienę. Tai buvo pats mėgstamiausias jo valgis. Žuvienė išeidavo labai skani ir pelikanas ją suvalgydavo vienu prisėdimu.

„Gaila, kad taip mažai, – liūdnai pagalvodavo. – Ir kodėl tas žuvis taip sunku pagauti?..“

Pagaliau vieną dieną pelikanas nusprendė nors kartą prisivalgyti žuvienės iki soties. Jis prisikrovė pilną karutį bulvių, nuvežė prie ežero ir išvertė visas nuo liepto į vandenį. Tada atsivežė didelę pintinę morkų ir taip pat suvertė į ežerą. Pelikanas net sušilęs bėgiojo nuo namų iki ežero ir vis nešė viską, kas tiktų žuvienei: didelį salierą, glėbį krapų, pusmaišį lauro lapų ir visus namie buvusius pipirus. Galiausiai įbėrė kibirėlį druskos.

– Na štai, dabar beliko išvirti, – džiaugėsi pelikanas.

Jis sukūrė didžiulį laužą ant kranto prie pat vandens ir prisėdo palaukti. Kol ežeras drauge su visomis jame plaukiojančiomis žuvimis užvirs...

Bet ežeras nevirė. Nei vakare, nei kitą dieną, nei po savaitės. Pelikanas sudegino visus pagalius ir lentgalius, kuriuos rado netoli ežero, bet viskas buvo veltui. Ežero vanduo net nesusilo. Be to, pelikanas ėmė įtarti, kad žuvis per tą laiką surijo visas daržoves, kurios buvo suverstos į ežerą. Jis paragavo ežero vandens. Visai nepanašu į žuvienę!..

Kitą rytą labai labai alkanas ir sulysęs pelikanas čiupo meškerę ir vėl nušlepsėjo į ežeriuką žvejoti.

PINGVINAI

Kartą gyveno trys pingvinai. Daug kas mano, kad pingvinai – tai tokie žmonės. Bet taip manyti klaidinga. Iš tikrųjų pingvinai yra paukščiai, nors tuo ir sunku patikėti.

Gyveno jie Antarktidoje, kur visada labai šalta, bet nenešiojo kailinių. Jie vaikščiodavo apsirengę juodais frakais, nes buvo labai kultūringi. Net ir maudydavosi su frakais.

Bet labiausiai jie mėgo važinėti rogutėmis. Važinėdavosi nuo kalnų, kurių aplink jų namus buvo daug. Pingvinai buvo tikri rogutininkai ir važinėdavosi visais įmanomais būdais: atsėdė atbuli, atsistoję ant galvos – aukštyr kojom, atsigulę ant nugarų, užsilipę vienas ant kito ir net paprastai, kaip važinėjasi dauguma vaikų.

Vieną kartą buvo ką tik pasnigę, sniegas ypač minkštas ir lipnus. Vienas pingvinas pasileido žemyn su rogutėmis nuo aukšto kalno, bet taip aplipo sniegu, kad pradėjo risti kūliais. Netrukus žemyn jau riedėjo sniego kamuolys su pingvinu viduje. Pakeliui pasitaikė kitas pingvinas, lipantis į kalną su rogutėmis. Jis irgi prilipo prie kamuolio ir dabar jau du pingvinai riedėjo žemyn didžiuliame kamuolyje. Kiek pariedėjęs, tas pats atsitiko ir trečiajam pingvinui. Dabar sniego kamuolys buvo namo didumo ir atrodė labai grėsmingai. Taip vis didėdamas sniego ir pingvinų kamuolys atriedėjo iki kalno papėdės, kur subyrėjo į daugybę sniego gniūžulų. Pingvinai ir rogutės irgi išlakstė į visas puses. Kaip ir jų kepuraitės su šalikėliais.

Taip atsirado naujas važinėjimosi rogutėmis būdas. Dabar pasaulyje jis vadinamas laisvuuoju pingvinriedžiu.

Parengė: Angelė Vasiliauskienė, logopedė metodininkė

Literatūra:

Ikimokyklinio amžiaus vaikų neišplėtotos kalbos ugdymas. R.Ivoškuvienė, Z.Mamonienė, O.Pečiulienė, K.Stošiuvienė.

Apie gyvūnus. Trumpos istorijos. Kęstutis Kasparavičius